

Sygn. akt II AKa 332/20

1

2 WYROK

2.1 W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 lipca 2021 r.

4 Sąd Apelacyjny w Szczecinie II Wydział Karny w składzie:

5 Przewodniczący: SSA Maciej Żelazowski (spr.)

6 Sędziowie: SA Stanisław Kucharczyk

7 SO del. do SA Maciej Kawałko

8 Protokolant: st. sekr. sądowy Karolina Pajewska

9 przy udziale prokuratora Prokuratury Okręgowej w Szczecinie Ilony Talar

10 po rozpoznaniu w dniu 7 lipca 2021 r. sprawy

11 J. P.

12 o zadośćuczynienie i odszkodowanie za niewątpliwie niesłuszne zatrzymanie

13 na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora

14 od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie

15 z dnia 19 października 2020 r. sygn. akt III Ko 378/19

I. zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

II. kosztami sądowymi za postępowanie odwoławcze obciąża Skarb Państwa.

SSO (del.) Maciej Kawałko SSA Maciej Żelazowski SSA Stanisław Kucharczyk

UZASADNIENIE

UZASADNIENIE			
Formularz UK 2	Sygnatura akt	II AKa 332/20	
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1		
1. CZĘŚĆ WSTĘPNA			

<p>0.11.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji</p>	
<p>Wyrok Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 19 października 2020 r., sygn. akt III Ko 378/19</p>	
<p>0.11.2. Podmiot wnoszący apelację</p>	
<p># oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego</p>	
<p># oskarżyciel posiłkowy</p>	
<p># oskarżyciel prywatny</p>	
<p># obrońca</p>	
<p># oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego</p>	
<p># inny</p>	
<p>0.11.3. Granice zaskarżenia</p>	

0.11.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
0.11.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy		

	prawnej orzeczenie odpowiada prawu		
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia		
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia		
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka		
#	art. 439 k.p.k.		
#	brak zarzutów		
0.11.4. Wnioski			
#	Uchylenie	#	Zmiana
2. Ustalenie faktów w związku z dowodami			

przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy				
0.12.1. Ustalenie faktów				
0.12.1.1. Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.1.1.				
0.12.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.2.1.				
0.12.2. Ocena dowodów				
0.12.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów				
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu		
0.12.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za				

niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)			
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu	
. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków			
Lp.	Zarzut		
3.1.	1. błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego orzeczenia, mający wpływ na jego treść, polegający na niezasadnym przyjęciu, że zatrzymanie J. P. było niewątpliwie niesłuszne, podczas gdy biorąc pod uwagę stwierdzoną przez Sąd Rejonowy Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie w postanowieniu z dnia 25 września 2018 r., sygn. akt IV Kp 174/18, legalność i prawidłowość zatrzymania oraz istnienie	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	

uzasadnionego przypuszczenia, że podejrzany popełnił zarzucone mu przestępstwo z art. 18 § 3 kk w zw. z art. 296 § 1, 2 i 3 kk w zw. z art. 12 kk w zw. z art. 112 pkt 3 kk i z art. 299 § 1 i 5 kk w zw. z art. 12 kk, brak jest podstaw do przyjęcia niewątpliwej niesłuszności jego zatrzymania,

2. obraży przepisu postępowania, tj. art. 552 § 4 kpk poprzez jego nieprawidłową wykładnię, polegającą na przyjęciu, że niewątpliwie niesłuszne zatrzymanie w rozumieniu tego przepisu jest tożsame z niezasadnością zatrzymania, o jakiej mowa w art. 246 kpk, podczas gdy dla ustalenia przesłanek do przyznania odszkodowania i zadośćuczynienia w trybie art. 552 § 4 kpk z tytułu zatrzymania nie jest wystarczające stwierdzenie niesłuszności tego

	<p>środka przymusu, ale konieczne jest nadto ustalenie, iż zachodzi wysoki stopień owej niesłuszności pozwalający na stwierdzenie, że było ono „niewątpliwie” niesłuszne.</p>		
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>			
<p>W pierwszej kolejności należy stwierdzić, że ponieważ obydwa wymienione wyżej zarzuty odnosiły się do kwestii wystąpienia w sprawie przesłanki zasądzenia zadośćuczynienia i odszkodowania, a to uznania, że zatrzymanie J. P. było niewątpliwie niesłuszne, przeto omówione one zostały łącznie.</p> <p>Dalej, zauważyć należy, że stosownie do treści art. 247 § 1 k.p.k. prokurator może zarządzić zatrzymanie i przymusowe doprowadzenie osoby podejrzanej albo podejrzanego, jeżeli zachodzi uzasadniona obawa,</p>			

że nie stawia się na wezwanie w celu przeprowadzenia z ich udziałem czynności, o których mowa w art. 313 § 1 k.p.k. lub art. 314 k.p.k., albo badań lub czynności, o których mowa w art. 74 § 2 lub 3 k.p.k. oraz mogą w inny bezprawny sposób utrudniać postępowanie.

Stosownie natomiast do treści art. 247 § 2 k.p.k. zatrzymanie i przymusowe doprowadzenie, o którym mowa w § 1, może także nastąpić, gdy zachodzi potrzeba niezwłocznego zastosowania środka zapobiegawczego.

Zgodzić również należy się z apelującym, że samo stwierdzenie niezasadności czy nielegalności zatrzymania nie powoduje automatycznie stwierdzenia, iż zatrzymanie było niewątpliwie niesłuszne. Kryteria, które należy uwzględnić przy orzekaniu w przedmiocie uznania zatrzymania za niewątpliwie niesłuszne nie są tożsame z kryteriami

jakie bierze się pod uwagę rozpoznając zażalenie na zastosowanie zatrzymania. Oczywiście bowiem jest, że orzekając w przedmiocie odszkodowania i zadośćuczynienia, należy zbadać wszystkie okoliczności zatrzymania i to na podstawie całokształtu okoliczności sprawy. Przy ocenie kwestii niewątpliwie niesłusznego zatrzymania w rozumieniu art. 552 § 4 k.p.k. sąd powinien mieć zatem na uwadze przede wszystkim to, czy zastosowanie tego środka przymusu procesowego nastąpiło z obrazą przepisów rozdziału 27 Kodeksu postępowania karnego, a tym samym, czy spowodował on dolegliwość, jakiej osoba zatrzymana nie powinna była doznać, analizując to zagadnienie w aspekcie całokształtu okoliczności zaistniałych w sprawie, w której doszło do zatrzymania, a znanych w dacie

orzekania w przedmiocie odszkodowania i zadośćuczynienia, w tym także z uwzględnieniem prawomocnego orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie, w której nastąpiło zatrzymanie, jeżeli już zapadło (por. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 8 października 2019 r., sygn. akt II AKz 928/19, LEX nr 2775729). Podstawowym też warunkiem legalizującym zatrzymanie jest istnienie uzasadnionego przypuszczenia, że określona osoba popełniła przestępstwo (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 8 lipca 2019 r., sygn. akt II AKa 499/18, LEX nr 2727002).

Przenosząc powyższe uwagi na grunt przedmiotowej sprawy stwierdzić należy, że z postanowienia Prokuratora Regionalnego w Szczecinie z dnia 10 maja 2018 r. (k. 16) wynika,

że podstawą decyzji o zatrzymaniu i przymusowym doprowadzeniu J. P. była obawa, że ten ze względu na specyfikę czynu mógłby zacierać ślady przestępstwa, że istnieje obawa, iż nie stawi się on na wezwanie lub w inny bezprawny sposób będzie utrudniał postępowanie (ze względu na świadomość wykonywania z nim czynności w charakterze podejrzanego, ze względu na utrudnianie postępowania przez innych znanych wnioskodawcy podejrzanych, czy w związku z chęcią odwołania czynności procesowych) oraz, że występuje konieczność niezwłocznego zastosowania środka zapobiegawczego.

Tymczasem żadna z wymienionych wyżej okoliczności w przypadku J. P. nie wystąpiła. Stwierdził to już Sąd Rejonowy Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie w postanowieniu z dnia 25 września 2018 r. (sygn. akt IV Kp 174/18) uznając zatrzymanie J. P. w

dniu 15 maja 2018 r. za niezasadne. Po pierwsze bowiem brak było jakichkolwiek racjonalnych podstaw do uznania, że J. P. nie stawi się na wezwanie, czy w inny sposób będzie utrudniał postępowanie. To bowiem, że ewentualnie inni podejrzani podejmowali jakieś działania zmierzające do utrudniania postępowania, bez jakiegokolwiek powiązania tego faktu z osobą lub działaniami J. P., było tworzeniem zasady odpowiedzialności zbiorowej. Co więcej, nie podjęto nawet próby zweryfikowania tezy co do niestawienia się podejrzanego poprzez jego zwykłe wezwanie. Po drugie nie wykazano, aby podejrzany osobiście podjął jakieś działania destabilizujące postępowanie, czy wskazujące na to, że nie stawi się na wezwanie. Po trzecie, oczywiste jest, że podejrzany miał pełną świadomość toczącego się postępowania, na

co wskazywał w swoich zeznaniach, a pomimo tego nie sposób wskazać aby starał się unikać organów ścigania. Przebywał bowiem w miejscu zamieszkania i nie ujawniono żadnych okoliczności, które mogłyby odnosić się do osoby J. P. i które mogłyby wskazywać na występowanie ryzyka destabilizacji postępowania, czy chęci uniknięcia organów ścigania. Po czwarte, sam fakt postawienia zarzutów na rozważane tutaj obawy nie mógł wpływać. Po piąte, jak wynika z postanowienia Sądu Rejonowego Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 17 maja 2018 r., sygn. akt VI Kp 547/18, utrzymanego w mocy postanowieniem Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 15 czerwca 2018 r., sygn. akt IV Kz 695/18, nie wystąpiły przesłanki uzasadniające tymczasowe aresztowanie J. P.. Co więcej, Sąd Okręgowy w pisemnych motywach

wymienionego wyżej postanowienia wręcz wskazał na brak uprawdopodobnienia, oczywiście na chwilę wydawania orzeczenia, sprawstwa podejrzanego.

Faktycznie zatem nie wystąpiła żadna z wymienionych w postanowieniu o zatrzymaniu i przymusowym doprowadzeniu przesłanek (obawa utrudniania postępowania, obawa niestawienia się na wezwanie, konieczność zastosowania środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania).

Nawet zatem jeżeli wymieniony wyżej Sąd Rejonowy uznał zatrzymanie podejrzanego za legalne i prawidłowe, to skala naruszenia przepisów art. 247 § 1 i 2 k.p.k. była tak duża, że wbrew wywodom apelującego wskazywała, na niewątpliwą niesłuszność zatrzymania J. P..

Niezależnie od powyższego zauważyć należy, że niesłuszność zatrzymania i to o

charakterze niewątpliwym, wiązać należy także z okolicznościami samego zatrzymania, przymusowego doprowadzenia i pierwszego przesłuchania. J. P. bowiem zatrzymany został o godzinie 6.04 w miejscu swojego zamieszkania tj. w W., a następnie przez wiele godzin był transportowany, z niezawinionymi zresztą przez wnioskodawcę kłopotami, do odległego o 600 kilometrów S. (!). Ponadto decydując się na zatrzymanie podejrzanego celem jego przesłuchania i wystąpienia z wnioskiem o tymczasowe aresztowanie, prokurator na pewno zdawał sobie sprawę z konieczności zagwarantowania J. P. jego praw procesowych wynikających chociażby z treści art. 301 k.p.k., art. 313 k.p.k., art. 245 § 1 k.p.k., art. 249 § 3 k.p.k., czy art. 249a § 1 k.p.k. Z góry zatem musiał wiedzieć, że czynność przesłuchania w

sytuacji gdy
oczywiste było, że J.
P. nie miał przed
dniem zatrzymania
ustanowionego
obrońcy, że nie zna
on postanowienia
o przedstawieniu
zarzutów itd., może
się nie odbyć lub
odbędzie się z
olbrzymim
opóźnieniem.
Sugerowanie zatem
w apelacji, że
oczekiwanie
podejrzanego
dotyczyło drugiego
przesłuchania, a
pierwsze odbyło
się niezwłocznie po
dotarciu
podejrzanego do
prokuratury, a więc
zgodnie z art.
247 § 4 k.p.k.,
nie wytrzymywało
krytyki. Wprawdzie
J. P. został pierwszy
raz przesłuchany w
godzinach
13.33-14.14 (k. 142),
ale było to faktycznie
przesłuchanie
jedynie formalne,
bo J. P. chciał
skorzystać ze swoich
uprawnień i
wyjaśnień nie złożył.
Zapoznał się jedynie
z postanowieniem
o przedstawieniu
zarzutów w
godzinach
13.39-14.01,
ustanowił obrońcę
oraz oświadczył, że
będzie wyjaśniał
w obecności tego
ostatniego. Nie

sposób zatem
utożsamiać takiego
jedynie formalnego
przesłuchania z
realizacją czynności,
z powodu której
podejrzany został
zatrzymany,
zwłaszcza że jak
to stwierdzono,
prokurator miał
pełną świadomość,
że w taki sposób
czynność ta może
przebiegać. Trzeba
również zauważyć,
że to właśnie
fakt zatrzymania
zmusił J. P. do
zapoznawania się
z aktami sprawy
w warunkach
pozbawienia
wolności i w
godzinach
popołudniowo-
wieczornych (od
godziny 15.30 do
godziny 19.00) i w
efekcie spowodował
odmowę składania
wyjaśnień w
godzinach
praktycznie nocnych
(o godzinie 22.20 -
k. 138). Nie sposób
przy tym zarzucić
wnioskodawcy, że
chciał znać treść
rzekomo
obciążających go
dowodów, jak
również, że po
przeżyciach całego
dnia i przy
oczywistym
zmęczeniu, nie
chciał w nocy
uczestniczyć w
czynności, która

z jego punktu widzenia miała olbrzymie znaczenie. Bez znaczenia była przy tym wskazywana w apelacji kwestia opóźnienia drugiego przesłuchania ze względu na wielokierunkowe czynności procesowe w sprawie dotyczącej nie tylko podejrzanego. Okoliczność ta wręcz stanowiła dodatkowy argument wskazujący na to, że prokurator miał pełną świadomość, że planowane po zatrzymaniu podejrzanego czynności z jego udziałem mogą nie przebiegać zgodnie z planem. Słusznie także wnioskodawca wskazywał, że zatrzymanie wnioskodawcy w celu zastosowania tymczasowego aresztowania, a więc konieczność złożenia wniosku o zastosowanie tego środka zapobiegawczego spowodowała, iż ograniczono czas przesłuchania podejrzanego jedynie do około dwóch godzin (9.50 - 11.55), a czynność owa zaplanowana na godzinę 8.30

<p>rozpoczęła się ze znacznym opóźnieniem. Także dalsze następstwa w postaci konieczności pobytu kolejnej doby w izolacji w oczekiwaniu na złożenie i rozpoznanie wniosku o tymczasowe aresztowania miała w sprawie znaczenie.</p> <p>Suma zatem wszystkich wskazanych wyżej okoliczności nie tylko w pełni uprawniała Sąd I instancji do uznania, że zatrzymanie wnioskodawcy nie tylko było niesłuszne, ale jeszcze pozwalała na stwierdzenie, że niesłuszność owa jawiła się jako niewątpliwa.</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>o zmianę punktu I części dyspozytywnej zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie w całości wniosku o zasądzenie zadośćuczynienia i odszkodowania, zaś w pozostałej części, utrzymanie orzeczenia w mocy.</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>	

<p>Zwiążle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>			
<p>Ponieważ zatrzymanie J. P. jawiło się jako niewątpliwie niesłuszne z przyczyn przedstawionych wyżej, przeto nie mógł zostać uwzględniony wniosek o oddalenie w całości wniosku ze względu na brak występowania wymienionej przesłanki.</p>			
<p>3.2.</p>	<p>obraży art. 552 4 k.p.k. poprzez zastosowanie tego przepisu do orzeczenia na rzecz J. P. odszkodowania, na które składa się wyłącznie zwrot kosztów pomocy prawnej, podczas gdy zwrot ten powinien być dochodzony w trybie art. 632 pkt 2 kpk, a nie w postępowaniu o odszkodowanie i zadośćuczynienie za niesłuszne pozbawienie wolności, bowiem odszkodowanie i zadośćuczynienie przyznaje się za szkodę i krzywdę wynikłe z wykonania</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	

	<p>względem wnioskodawcy w całości lub w części kary, której nie powinien być ponieść lub z wykonania niewątpliwie niesłusznego tymczasowego aresztowania lub zatrzymania, natomiast na gruncie art. 552 § 1 i 4 kpk nie ma mowy o poniesionych kosztach obrony, które nie są skutkiem pozbawienia wnioskodawcy wolności, lecz związane są z postawieniem mu zarzutu.</p>		
<p>Zwiąże o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>			
<p>W pierwszej kolejności stwierdzić należy, że prokurator nie negował w wywiedzionym środku odwoławczym wysokości zasądzzonego zadośćuczynienia i odszkodowania (jedynie pełnomocnik przedstawiciela Skarbu Państwa w piśmie z dnia 5 lipca</p>			

2021 r. stwierdził, że stosownie do § 15 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie, opłata taka nie może być wyższa niż sześciokrotność stawki minimalnej, ale zauważyć należy, że wydatki związane z ustanowieniem obrońcy obejmują nie tylko opłatę, ale także wydatki związane z kosztami przyjazdu, kosztami noclegów, kosztami wyżywienia itd. i dochodzona kwota, zgodnie z wypowiedziami wnioskodawcy i jego pełnomocnika obejmowała również owe wydatki). Autor środka odwoławczego wyraził jedynie pogląd, że jedyny element szkody w przedmiotowej sprawie związany jest z kosztami pomocy prawnej. Koszty te natomiast winny być dochodzone w trybie art. 632 pkt 2 k.p.k. są bowiem w ocenie apelującego, jedynie związane z postawieniem zarzutu, a nie stanowią następstwa

niewątpliwie niesłusznego zatrzymania wnioskodawcy. Oczywiście Sąd Apelacyjny w Szczecinie, częściowo zresztą w tym samym składzie, wyraził pogląd, że koszty obrony nie stanowią następstwa pozbawienia wolności, a są następstwem postawienia w stan oskarżenia i nie wchodzi w skład szkody, o której mowa w art. 552 § 4 k.p.k. (por. wyrok z dnia 4 lipca 2019, sygn. akt II AKa 113/19). Rzecz jednak w tym, że stwierdzenie owo zapadło w okolicznościach konkretnej sprawy, w której już prawomocnie orzeczono w trybie art. 632 pkt 2 k.p.k. o kosztach obrony i wystąpił stan powagi rzeczy osądzonej, co w efekcie było bezpośrednią przyczyną oddalenia wniosku o zasądzenie kosztów obrony. Ponadto, wskazane stwierdzenie odnosiło się do zasady, którą Sąd Apelacyjny w pełni podziela. Od zasady owej występują jednak, jak od każdej

zasady, odstęstwa
wynikające z
okoliczności
określonej sprawy.
Zauważyć zatem
należy, że w realiach
przedmiotowej
sprawy
wnioskodawca do
chwili zatrzymania
i doprowadzenia
do prokuratury
w Szczecinie nie
miał ustanowionego
obrońcy.

Ustanowienie takie
nastąpiło dopiero w
dniu zatrzymania i
w oczywisty sposób
z niego wynikało,
skoro już o godzinie
6.12 w dniu 15 maja
2018 r. nastąpiło
zawiadomienie
obrońcy, a więc
jeszcze przed
wyruszeniem
wnioskodawcy do
S., czy wykonaniem
jakichkolwiek
czynności
wskazanych w
postanowieniu o
zatrzymaniu.

Ponadto, nie sposób
skutków
zatrzymania wiązać
jedynie z samym
faktem wykonania
tej czynności, tj.
pozbawieniem
wolności i w
oderwaniu od celów
takiego postąpienia i
wskazanych w nich
czynności, które w
sposób oczywisty
z zatrzymaniem
były związane (np.
wystąpienie z

wnioskiem o zastosowanie wobec wnioskodawcy tymczasowego aresztowania).

Oczywiste też jest, że w chwili zatrzymania priorytetem dla osoby nim objętej było zwalczenie podstaw do stosowania tej formy pozbawienia wolności, a przecież jedną z podstaw zatrzymania J. P. wskazaną w postanowieniu o zatrzymaniu i przymusowym doprowadzeniu z dnia 10 maja 2018 r. była rzekoma potrzeba zastosowania środka zapobiegawczego (k. 18v). Gdyby zatem nie zatrzymanie, wnioskodawca w dniu 15 maja 2018 r. nie miałby powodów do natychmiastowego ustanawiania obrońcy. Oczywiście gdyby J. P. został jedynie wezwany do prokuratury celem przesłuchania niewykluczone, że i w takiej sytuacji ustanowiłby obrońcę, ale nie sposób nie zauważyć, że to na skutek zatrzymania i co oczywiste chęci wykonania w jego ramach określonych czynności, powstała

konieczność nie tylko natychmiastowego ustanowienia obrońcy, ale także konieczność jego pilnego przyjazdu do S. i to z odległej miejscowości, konieczność pilnego zapoznawania się z aktami sprawy, konieczność ponoszenia kosztów noclegów, wyżywienia itd., jak również konieczność uczestniczenia w posiedzeniu sądu w przedmiocie tymczasowego aresztowania.

Koszty owe pozostawały zatem w bezpośrednim i adekwatnym związku przyczynowym z faktem zatrzymania wnioskodawcy i stanowiły wyjątkowy przypadek, w którym czynności obrończe pokrywały się z czynnościami wymuszonymi niewątpliwie niesłusznym zatrzymaniem.

Trzeba również podkreślić, że moment wykonania wskazanych w postanowieniu o zatrzymaniu czynności, miejsce wykonania owych czynności, okoliczności ich wykonania, czy też

zbędność niektórych czynności (udział w posiedzeniu w przedmiocie tymczasowego aresztowania) a nawet wynikająca z tych faktów konieczność poniesienia większych wydatków, tak na opłatę, jak i koszty dodatkowe, powodują, że koszty ustanowienia obrońcy w tej specyficznej sytuacji pozostawały w bezpośrednim i adekwatnym związku przyczynowym z zatrzymaniem. Nawet zatem jeżeli obrońca po zwolnieniu wnioskodawcy dalej wykonywał i wykonuje czynności obrończe, to nie znaczy, że brak było możliwości zasądzenia wydatków z tytułu jego uczestniczenia w czynnościach związanych z zatrzymaniem lub wywołanych zatrzymaniem, już obecnie i w ramach postępowania odszkodowawczego. Za uznaniem wystąpienia specyficznej sytuacji przemawia również fakt, że postępowanie

przygotowawcze,
pomimo, że
niewątpliwie
niesłuszne
zatrzymanie
wnioskodawcy miało
miejsce w maju 2018
r., do czasu wydania
przedmiotowego
wyroku, nie
zakończyło się
merytorycznym
rozstrzygnięciem
(wniesieniem aktu
oskarżenia,
umorzeniem
postępowania). W
tej zatem sytuacji
nie sposób było
wymagać, aby
wnioskodawca
oczekiwał nie
wiadomo jaki czas
na realizację swoich
słusznych roszczeń.
Trzeba też
podkreślić, że już
Sąd I instancji
wyraźnie wskazywał,
że w przypadku
pokrywania się
kosztów obrony z
kosztami
wywołanymi
niewątpliwie
niesłusznym
zatrzymaniem,
możliwe będzie
przy podejmowaniu
decyzji w trybie art.
632 pkt 2 k.p.k.
uwzględnienie faktu
zasądzenia części
kwoty w obecnym
postępowaniu.

Wreszcie odnieść
się należało do
wskazanej w piśmie
pełnomocnika

przedstawiciela Skarbu Państwa kwestii nieważności postępowania. Pomijając bowiem to, że postępowanie przewidziane w rozdziale 58 kodeksu postępowania karnego, jest postępowaniem, które toczy się według reguł procedury karnej, a jedynie uzupełniająco przewidziane jest stosowanie przepisów kodeksu postępowania cywilnego, co powoduje, iż należało wskazać na ewentualne wystąpienie bezwzględnej lub nawet względnej przyczyny odwoławczej, zauważyć należy, że brak było podstaw do sugerowanego uchylecia zaskarżonego wyroku. Przepis ustanawiający Skarb Państwa stroną przedmiotowego postępowania i wskazujący kto Skarb Państwa reprezentuje (art. 554 § 2a i 2b k.p.k.), wprowadzony został bowiem z dniem 5 października 2019 r. na mocy ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy - Kodeks

postępowania karnego i niektórych innych ustaw (Dz.U.2019.1694). Zgodnie natomiast z przepisem przejściowym tejże ustawy (art. 19) postępowania, o których mowa w rozdziale 58 ustawy, o której mowa w art. 1, toczą się do zakończenia postępowania w danej instancji na podstawie przepisów dotychczasowych. Skoro zatem w przedmiotowej sprawie wnioski o przyznanie zadośćuczynienia wpłynęły do sądu w dniu 6 maja 2019 r. inicjując tym samym postępowanie, to do zakończenia postępowania przed Sądem Okręgowym w Szczecinie znajdowały zastosowanie przepisy dotychczasowe, a te nie przewidywały, że Skarb Państwa jest stroną postępowania, nie wskazywały kto jest przedstawicielem Skarbu Państwa i tym samym nie nakładały obowiązku zawiadomienia tego ostatniego o terminie rozprawy. Obowiązek taki

powstał dopiero po przejściu postępowania w fazę odwoławczą, któremu to obowiązkowi uczyniono zadość. Dodać też należy, w kontekście zakresu umocowania pełnomocnika wnioskodawcy wskazanego w piśmie pełnomocnika przedstawiciela Skarbu Państwa, że wprawdzie rzeczywiście umocowanie owo obejmowało pierwotnie pełnomocnictwo do prowadzenia sprawy o zadośćuczynienie, ale skoro obecny na rozprawie w dniu 6 października 2020 roku J. P. popierał stanowisko swojego pełnomocnika również w zakresie zasądzenia kosztów obrony, to w ten sposób wyraźnie wskazał, że faktycznie jego pełnomocnik dysponuje umocowaniem do dochodzenia także tego ostatniego roszczenia.

Wniosek

o zmianę punktu I części dyspozytywnej

zasadny

<p>zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie w całości wniosku o zasądzenie zadośćuczynienia i odszkodowania, zaś w pozostałej części, utrzymanie orzeczenia w mocy.</p>	<p># częściowo zasadny # niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Ponieważ niezasadny okazał się zarzut obrazy art. 552 § 4 k.p.k. w zakresie w jakim wskazywał na wadliwość zasądzenia w oparciu o ten przepis wyłożonych przez wnioskodawcę kosztów udzielonej mu pomocy prawnej, wniosek o zmianę z tego powodu zaskarżonego wyroku nie zasługiwał na uwzględnienie.</p>		
<p>4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU</p>		
<p>4.1.</p>		

Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności		
5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO		
0.15.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji		
0.15.1.1.	Przedmiot utrzymania w mocy	
Wyrok Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 19 października 2020 r., sygn. akt III Ko 378/19 zasądający na rzecz wnioskodawcy J. P. zadośćuczynienie w kwocie 3000 zł oraz odszkodowanie w kwocie 15000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia uprawomocnienia się wyroku z tytułu niewątpliwie niesłusznego zatrzymania zastosowanego w sprawie Prokuratury Regionalnej o sygnaturze RP I Ds. 78.2016 na podstawie postanowienia z dnia 10 maja 2018 r.		

Zwiąże o powodach utrzymania w mocy			
Patrz punkty 3.1 i 3.2			
0.15.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji			
0.0.15.2.1.	Przedmiot i zakres zmiany		
Zwiąże o powodach zmiany			
0.15.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji			
0.15.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia			
5.3.1.1.1.		# art. 439 k.p.k.	
Zwiąże o powodach uchylenia			
5.3.1.2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.	
Zwiąże o powodach uchylenia			

5.3.1.3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.	
Zwięźle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia			
5.3.1.4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.	
Zwięźle o powodach uchylenia			
0.15.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania			
0.15.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku			
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności		
6. Koszty Procesu			
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności		
punkt II	Mając na uwadze treść art. 554 § 4 § 4		

	<p>k.p.k., który stanowi, że postępowanie jest wolne od kosztów sądowych, a w razie uwzględnienia roszczeń choćby w części wnioskodawcy przysługuje od Skarbu Państwa zwrot uzasadnionych wydatków, w tym z tytułu ustanowienia jednego pełnomocnika, należało stwierdzić, że koszty postępowania odwoławczego ponosi Skarb Państwa.</p>
7. PODPIS	
<p>del. SSO Maciej Kawałko SSA Maciej Żelazowski SSA Stanisław Kucharczyk</p>	

0.11.3. Granice zaskarżenia	
Kolejny numer załącznika	1
Podmiot wnoszący apelację	Prokuratura Okręgowa w Szczecinie
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Wyrok Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 19 października 2020 r., sygn. akt III Ko 378/19 w zakresie w jakim zasądzał na rzecz wnioskodawcy

	<p>J. P. zadośćuczynienie w kwocie 3000 zł oraz odszkodowanie w kwocie 15000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia uprawomocnienia się wyroku z tytułu niewątpliwie niesłusznego zatrzymania zastosowanego w sprawie Prokuratury Regionalnej o sygnaturze RP I Ds. 78.2016 na podstawie postanowienia z dnia 10 maja 2018 r. .</p>		
0.11.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
0.11.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		

#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
0.11.4. Wnioski		
#	uchylenie	# zmiana